ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

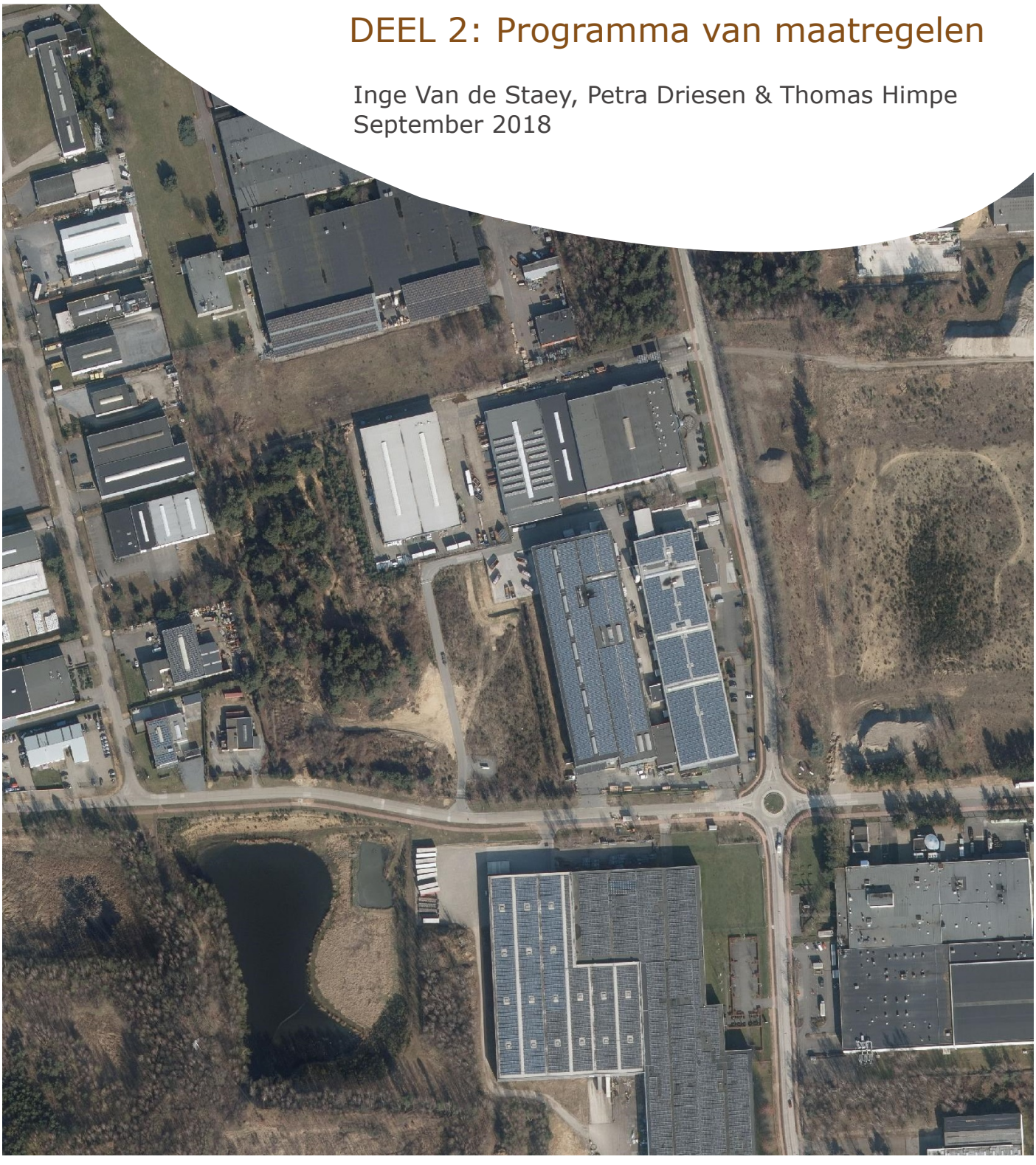
RAPPORT 659

Archeologienota Dilsen-Stokkem, Siemenslaan

Uitbreiding van een bedrijfsruimte met omgevingswerken

DEEL 2: Programma van maatregelen

Inge Van de Staey, Petra Driesen & Thomas Himpe
September 2018

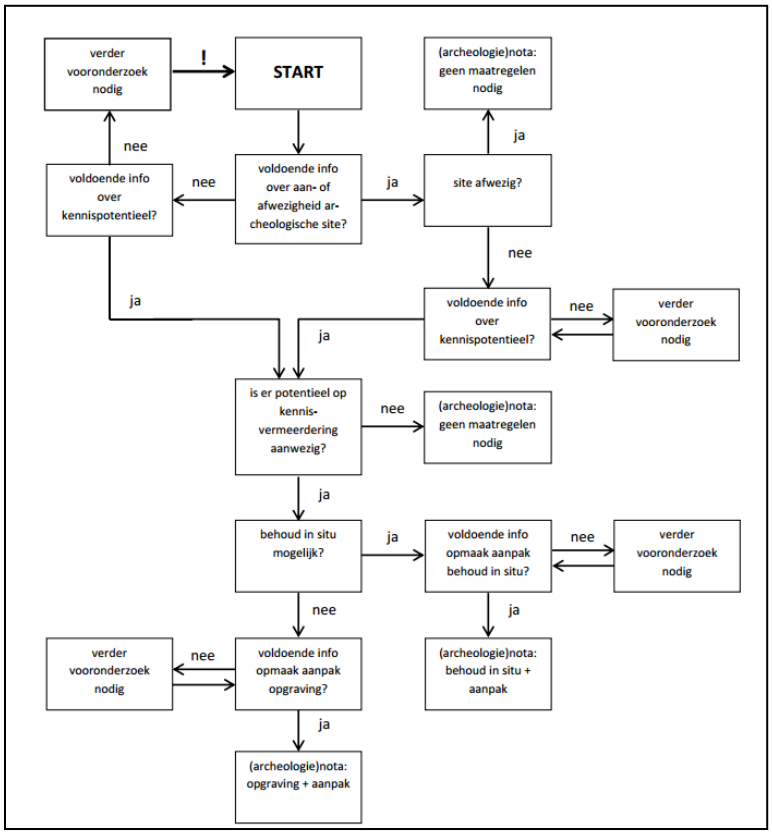
DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Tot op heden werd enkel een vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek (2018I151) uitgevoerd met betrekking tot het volledige terrein, kadastraal gekend als Dilsen, Afdeling 5, sectie B, percelen (deel van) 285A5, 285W4 en (deel van) 285E5 aan de Siemenslaan te Dilsem-Stokkem.

Op basis van het bureauonderzoek is het mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee.

Afb. 31: Beslissingsboom bij de afweging voor de noodzaak van verder vooronderzoek en/of een opgraving (Bron: OE, CGP 2.0, p. 31).

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Op basis van de landschappelijke, historische en reeds gekende archeologische gegevens kan voor het onderzoeksterrein in eerste instantie een matig potentieel voor het aantreffen van prehistorische artefactensites en sporen en/of vondsten uit de metaaltijden en Romeinse periode worden toegekend.

De bodemkaart geeft echter een OT-bodem of vergraven bodem weer. Het bureauonderzoek bevestigd daarenboven dat het gehele onderzoeksterrein afgegraven en bijkomend verstoord (motorparcours, …) werd. Het archeologisch potentieel op het aantreffen van intacte steentijdartefactensites wordt op het onderzoeksterrein op deze manier als laag ingeschat.

Ook voor de (proto-)historische sites geldt dat het oorspronkelijk potentieel naar laag kan bijgesteld worden en dit door de grootschalige egalisatie op het terrein waardoor eventueel aanwezige archeologische sporen (grotendeels) vergraven of verstoord zullen zijn.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in *Deel 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.4 Beschrijving van de geplande bodemingrepen* kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De initiatiefnemer plant op een circa 1,8 ha groot terrein – kadastraal gekend als Dilsen-Stokkem, Afdeling 5, sectie B, percelen 285A5 (deel), 285W4 en (285E5 (deel) – aan de Siemenslaan te Dilsem-Stokkem, de uitbreiding van een bedrijfszone met bijhorende omgevingswerken. De werken omvatten de bouw van een nieuwe opslag- en productieloods en de aanleg van verhardingen en een waterbekken.

Over een ca. 8320 m² grote zone zal het terrein voor de bouw van de nieuwbouw en de omgevingsaanleg tot een gemiddelde diepte van 30 cm tot 50 cm worden afgegraven. Plaatselijk, ter hoogte van de betonzolen, zal verder verdiept worden tot ca. 1-1,1 m. Ook voor de aanleg van een waterbekken wordt een ca. 1026 m² zone tot max. 1,5 m verdiept. Verder zijn, plaatselijk, voor de aanleg van nutsleidingen en een regenwaterput bodemingrepen tot ca. 1,5 tot 2,5 m diepte voorzien.

In confrontatie met de recente historische situering kan gesteld worden dat de bodemingrepen quasi volledig zullen plaatsvinden ter hoogte van een reeds afgegraven terrein, waarbij een afgraving van ca. 4,5 m (in het noorden) tot ca. 1-1,2 m (in het westen en zuiden) kan worden aangenomen. We kunnen aannemen dat de nivelleringswerken naar aanleiding van de industrialisatie het archeologisch bodemarchief ter hoogte van het onderzoeksterrein grotendeels tot volledig vergraven hebben.

1.4 Bepaling van maatregelen

Niettegenstaande het oorspronkelijk matige archeologisch potentieel waarover het terrein beschikt heeft, met name voor het aantreffen van prehistorische sites en sporen en/of vondsten uit de metaaltijden en Romeinse tijd, wordt voor het onderzoeksterrein geen vervolgonderzoek aanbevolen.

We kunnen aannemen dat de nivelleringswerken naar aanleiding van de industrialisatie het archeologisch bodemarchief ter hoogte van het onderzoeksterrein grotendeels tot volledig vergraven hebben.

Op basis van deze gegevens wordt voor het onderzoeksterrein geen vervolgonderzoek geadviseerd. Zowel prehistorische artefactensites evenals (proto-)historische sites zullen grotendeels vergraven zijn. Eventueel aanwezige diepere sporen zullen enkel een versnipperd beeld opleveren en onmogelijk in een ruimere context kunnen worden bekeken. De kans op kennisvermeerdering wordt daarom als gering ingeschat, waardoor de uitvoer van een vervolgonderzoek kosten-baten te duur is.

Een Programma van Maatregelen werd dan ook niet opgemaakt. De aannemer/uitvoerder van de werken is wel gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

BAEYENS, L & SANDERS, J (1989) Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij de kaartblad Stokkem 64W, Brussel.

BEERTEN, K. (2005) *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart. Kaartblad 26 Rekem*. Brussel.

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. EN VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 123 – 164.

DEEBEN J. & RENSINK E. (2005), Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al. (eds.), De Steentijd van Nederland, *Archeologie* 11/12, 171-199.

DE GEYTER, G. (2001*) Toelichting bij de tertiairgeologische kaart. Kaartblad 26 Rekem*. Brussel.

DRIESEN, P. & STEEGMANS, J. (2009-2010) Archeologische begeleiding i.k.v. de aanleg van de aardgasvervoerleiding DN 600 te Maasmechelen en Dilsen-Stokkem. *ARON Rapport 103,* Sint-Truiden.

HANECA, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. (2016) Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE), Brussel.

PAULISSEN, E. (1973) *De morfologie en de kwartairstratigrafie van de Maasvallei in Belgisch Limburg*. Brussel.

STEEGMANS, J. & DRIESEN, P. (2009) Archeologische terreinverkenning i.k.v de aanleg van de aardgasvervoerleiding te Dilsen-Stokkem, Onderzoek uitgevoerd in opdracht van Fluxys nv. *ARON Rapport 64*. Sint-Truiden.

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERHOEVEN M., ELLENKAMP G.R. & KEIJERS D.M.G. (2010) Een archeologische verwachtings –en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren. Deelrapport II: Landschap en archeologie, *RAAP-rapport* 1951, 87 en 101.

Websites:

dov.vlaanderen.be
klip.agiv.be
http://cai.onroerenderfgoed.be
http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695&param=inhoud&ref=search
https://geo.onroerenderfgoed.be/
https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten
https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus
https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf
https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf
https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf
www.cartesius.be
www.geopunt.be
www.ngi.be
www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf
http://www.rlkm.be/nl/hoge-kempen/erfgoed-databank/text/

Neremweg 110 · B-3700 Tongeren • T +32(0) 12 22 52 50 • F +32(0) 12 77 00 34 • info@aron-online.be • www.aron-online.be